

Organisering av universitetspedagogikk ved UiT

Innhold

Sammendrag og anbefalinger	1
Bakgrunn	2
• Nasjonale føringer	2
• UiT strategi	2
• Evaluering av universitetspedagogikk 2008-2018	3
Mandat	3
• Arbeidsguppas medlemmer	4
• Arbeidsprosess	4
Problemstillinger og tolkning av mandat	5
• Overordnet problemstilling	6
• Delproblemstillinger	6
Prinsipper/kriterier for organisatorisk modell	6
Ulike organisatoriske modeller	8
Avsluttende drøftinger og anbefalinger	16
Referanser	17

Sammendrag og anbefalinger

Utvalget presenterer en overordnet modell som tegner noen linjer for fordeling av ansvar og tverrfakultært samarbeid på dette området. Modellen plasserer ikke det universitetspedagogiske fagmiljøet inn på en konkret plass i universitetets organisasjonsstruktur, men viser til forhold som må ivaretas uavhengig av organisatorisk tilknytning.

I tillegg presenterer utvalget i alt fire ulike, rendyrkede, modeller for en fremtidig organisering av det universitetspedagogiske fagmiljøet ved UiT.

Den overordnede modellen er det enighet om, og den svarer ut deler av det mandatet utvalget er gitt. To av modellene for organisering er forkastet av samtlige medlemmer i utvalget, mens utvalget

er delt med hensyn til hvilken modell for organisering som er den foretrukne. Et flertall ønsker en fortsatt organisering av det universitetspedagogiske fagmiljøet ved UB/Result, et mindretall foreslår en organisering, som en samlet enhet, ved HSL-fakultetet/ILP.

For den videre prosessen anbefaler utvalget en bred høring i organisasjonen.

Bakgrunn

De problemstillingene som man ønsker belyst og utredet gjennom utvalgets mandat er ikke særskilte for UiT, men en del av både en nasjonal og en internasjonal utvikling.

Nasjonale føringer:

- Stortingsmelding 16 ¹, der regjeringen lanserer fire hovedtilnærminger for å stimulere universitetene og høyskolene til å forsterke kvalitetskulturen og drive kontinuerlig kvalitetsarbeid. En av tilnærmingene er: Utvikle pedagogiske meritteringssystemer for undervisning
- Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten (Studietilsynsforskriften) ²- Gjelder akkreditering av studietilbud og institusjoner og tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning etter lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler
- Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskningsstillinger, der det blant annet stilles krav om at alle utdanningsinstitusjoner skal utvikle nærmere kriterier for ansattes utdanningsfaglige kompetanse og hvordan denne skal dokumenteres.³
- Økte krav til utdanningsfaglig basiskompetanse (Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskningsstillinger)⁴

I tillegg har UiT selv klare målsettinger for at kunnskap og kompetanse på utdanning og undervisning skal være meritterende:

UiTs strategi:⁵

- Undervisning skal sidestilles forskning

¹ Jf referanseliste punkt 1

² Jf referanseliste punkt 2

³ Jf referanseliste punkt 3

⁴ Jf referanseliste punkt 3

⁵ Jf lenke i referanseliste

- Undervisning skal være karrierefremmende
- Undervisning skal ha høy kvalitet og UiT skal være landsledende på utdanningskvalitet

Evaluering av universitetspedagogikk 2008-2018

Strategisk utdanningsutvalg ba i 2018 om en gjennomgang av UiTs aktiviteter innenfor det universitetspedagogiske fagområde. Rapporten⁶ signaliserte behov for revideringer, både av det faglige innholdet, og organiseringen av UiTs tilbud på dette området. Rapporten ble fulgt opp med en presentasjon av det universitetspedagogiske fagmiljøets fremvekst og UiTs praksis innenfor det universitetspedagogiske fagfeltet, med særlig vekt på perioden fra 2008 – 2018.

Presentasjonen ble ført i pennen av faglig leder ved Result, Ådne Danielsen. En av hovedkonklusjonene i presentasjonen er at UiT må utvikle en «masterplan» for organisering av sin satsing på utdanningskvalitet, og en helhetlig organisasjonsmodell for å understøtte UiTs ambisjon og strategi på dette området. I henhold til Danielsen står UiT overfor følgende sentrale utfordringer:

- Misforholdet mellom UiTs kompetansebehov på dette området og ressurstilgang
- Svak kultur og svake strukturelle system i organisasjonen, blant annet manglende felles forståelse av hva som er relevant kunnskap på feltet, og hvordan ansatte kvalifiserer seg for universitetspedagogisk arbeid
- Universitetspedagogikk som liten fagdisiplin nasjonalt
- Utdanningsfaglig basiskompetanse:
 - Mappedokumentasjon som verktøy: mangler avklaring med hensyn til ansvar for vurdering og godkjenning
 - Nye nasjonale retningslinjer 2019, innebærer at kapasiteten må økes for at UiT skal innfri kravet om 200 timer på basiskurset

Mandat

I sak S-5/18 ble det bl.a. avklart at det skal foretas en utredning av hva som bør være forholdet mellom det universitetspedagogiske miljøet på dagens Result og de beslektede pedagogiske og utdanningsvitenskapelige miljøene på Fakultet for humaniora samfunnsvitenskap og lærerutdanning

⁶ Jf referanseliste punkt 5

(HSL) og Det helsevitenskapelige fakultetet (Helsefak). Også ved andre fakulteter er det (eller har vært) tilsatt fagansatte i pedagogiske støttestillinger for utvikling av bedre utdanningskvalitet /pedagogisk kompetanse

Etter samråd med rektor oppnevner universitetsdirektøren med dette en arbeidsgruppe som får i oppgave å gi tilråding om hvilken organisasjonsmodell for disse pedagogiske fagmiljøene som best kan ivareta de strategiske målsetningene UiT har for pedagogisk utviklingsarbeid, merittering m.m., samt de universitetspedagogiske oppgavene som er beskrevet i mandatet til dagens Result. Gruppen står fritt til å foreslå organisatoriske løsninger, men skal i utgangspunktet drøfte to alternative hovedmodeller:

- Organisatorisk samling i ett bredt (universitets-)pedagogisk miljø på Result eller ILP
- Organisatorisk spredning med fagvise støttestillinger/miljøer flere steder på UiT
- Bibliotekstyret skal benyttes som referansegruppe for arbeidet
- Arbeidsgruppen bes om å levere en kortfattet rapport med sine anbefalinger innen 1.4.2019

Arbeidsgruppas medlemmer

- Dosent Tine Arntzen Hestbek, prodekan for utdanning ved Fakultet for samfunns og utdanningsvitenskap, NTNU (leder)
- Førsteamanuensis Jens Breivik, Result/UB
- Førsteamanuensis Anita Iversen, Helsefak.
- Førstelektor Kristine Helen Korsnes, Jur.fak.
- Professor Mariann Solberg, HSL-fak
- Runa Rønning Ryeng, stab/UB (sekretær)

Jens Breivik gikk etter første møte ut av arbeidsgruppa. Bakgrunnen for dette var at Breivik fra 01.04.2019 går over i ny stilling ved ILP. Han ble, med oppdragsgivers godkjenning, erstattet av førsteamanuensis Lillian Vederhus, Result/UB.

Arbeidsprosess

Med den tidsrammen som er satt for utvalgets arbeid har det vært liten mulighet til å inkludere informasjon om hvordan man organiserer det universitetspedagogiske fagmiljøet ved andre institusjoner, nasjonalt og internasjonalt. Utvalgets medlemmer har imidlertid en samlet kunnskap om hvilke løsninger de øvrige norske universitetene, og noen av de nordiske universitetene, har valgt. Disse erfaringene er naturligvis bragt inn i arbeidet av utvalgets medlemmer.

Det har vært avviklet tre møter i utvalget. I tillegg har utvalget, mellom møtene, levert skriftlige innspill til utforming av de ulike modellene mellom møtene.

I første møte ble det gitt en innledning og utdypning av utvalgets mandat av prorektor for utdanning, Wenche Jakobsen.

I tillegg har leder for Universitetspedagogisk faggruppe ved Result, Ragnhild Sandvoll, holdt en presentasjon av bakgrunnen for forsknings- og innovasjonsprogrammet, SLUSEN (studieledelse, læring og undervisning i endring) og foreløpige funn. Selv om det er tidlig i prosjektet har utvalget valgt å inkludere noen av de foreløpige funnene i SLUSEN i sine analyser, dette særlig i sammenligning med erfaringer fra fagmiljøene og fra NTNU.

Problemstillinger og tolkning av mandat

Utvalget er samlet i sine vurderinger av hvilke problemstillinger som ligger i mandatet og hvordan disse skal forstås. Dette kan sammenfattes i en overordnet problemstilling, og noen delproblemstillinger. Når det gjelder de sistnevnte vil noen av dem ha betydning for hvilke modeller utvalget legger frem, men de er også problemstillinger som det må arbeides videre med.

Utvalgets tolkning av mandatet har tatt utgangspunkt i at det i denne sammenheng er organiseringen av det universitetspedagogiske fagmiljøet ved UiT som skal utredes. Dette medfører at man ikke skal gjøre vurderinger av den andre faggruppen ved Result, som er koplet til fagfeltet IKT/læringsstøtte, eller den universitetspedagogiske faggruppens kopling til denne. Dette medfører også at utvalget ikke har som oppdrag å vurdere innhold, eller kvalitet på det faglige tilbudet som i dag gis av de universitetspedagogiske fagmiljøene.

Utvalget har i sine innledende diskusjoner påpekt at en satsning på utdanningskvalitet, det universitetspedagogiske tilbudet ved UiT, og de høye ambisjonene på dette feltet ved UiT, vil kunne medføre behov for økte ressurser. Gruppen har imidlertid konkludert med at en behovsanalyse, eller avklaring knyttet til ressursituasjonen, faller utenfor utvalgets mandat.

Overordnet problemstilling

Hvilken organisering og styring av fagmiljø knyttet til universitetspedagogiske oppgaver vil best ivareta UiTs strategiske målsetting?

- Utrede organisering, styringsstruktur og arbeidsdeling av (universitets-)pedagogiske oppgaver

Delproblemstillinger

- Hvilke ambisjoner og krav nasjonalt og institusjonelt er de mest sentrale med hensyn til organisering av arbeidsoppgaver på området?
 - Organisering må sees i forhold til de ambisjoner UiT har. Hvis UiT ønsker at flere enn de som må ha utdanningsfaglig basiskompetanse skal ha tilbud, og eventuelt andre tilbud (eksempelvis forskningsveiledning), må dette komme eksplisitt fram
 - Både meritteringsprosjektet⁷ og de nye forskriftene med høyere krav til pedagogisk kompetanse hos professorene er sentrale. Det vil innebære nye og flere krav til fagmiljøet knyttet til universitetspedagogikk

Prinsipper/kriterier for organisatorisk modell

Utvalgets oppdrag er å peke på en modell for videre organiseringen av det universitetspedagogiske fagmiljøet. Dette innebærer at man både svarer ut myndighetenes krav til Universitetet og rigger for å møte Universitetets egne målsetninger på dette området. Organiseringen må derfor ivareta:

- Formelle nasjonale krav
- UiTs strategi
- En tydelig ledelse/styringslinje av universitetspedagogiske oppgaver, herunder:
 - Tydelig arbeidsdeling av ulike universitetspedagogiske oppgaver
 - Tydelig organisatorisk plassering av obligatoriske/formelle universitetspedagogiske oppgaver
 - Koordinering og kommunikasjon av ulike tilbud om utdanningsfaglig kompetanseutvikling for ansatte

⁷ Jf referanseliste punkt 6

- At et tilbud innenfor universitetspedagogisk basiskompetanse, som er skalérbart og ivaretar flercampusproblematikk sikres
- At formalisert samarbeid og samordning av universitetspedagogiske oppgaver/tilbud sikres
 - innebærer lokal forankring ved fakultet/institutt og det enkelte fagmiljø.
- At UiT ikke har konkurrerende eller overlappende fagmiljø
- At fagmiljø ved UiT ikke konkurrerer om rekruttering til faglige stillinger
- At utvikling og kompetanse innenfor universitetspedagogikk som fagfelt sikres

I Wenche Jakobsens innledning i arbeidsgruppens første møte ble det understreket at UiT, i sammenheng med de ulike fusjonsprosessene, har nedfelt et prinsipp om at man ikke skal ha konkurrerende eller overlappende fagmiljø. Det ble sagt at det ikke er gunstig situasjon at vi har to ulike pedagogiske miljø ved UiT, som kan være konkurrenter i rekruttering til faglige stillinger. Dette er et prinsipp som må ivaretas gjennom en ny organisasjonsmodell.

Utvalget har konkludert med at prinsippet om at «konkurrerende fagmiljø» skal unngås i hovedsak må forstås slik at konkurranse om de samme fagpersonene, og ikke nødvendigvis slik at ikke flere miljøer kan ha pedagogiske oppdrag. Det er følgelig behov for å nyansere dersom man skal omorganisere for å unngå faglig overlapping.

Som sagt innledningsvis er spørsmålet om hvordan man best skal organisere det universitetspedagogiske fagmiljøet i universitetsorganisasjonen ikke en problemstilling som er særegen for UiT. I tillegg til ansvaret for programmet knyttet til pedagogisk basiskompetanse har man ambisjoner om at universitetene skal ha et fagmiljø som bidrar aktivt til å forbedre utdanningskvaliteten, gjennom intern kompetanseheving blant annet koplet til utdanningsledelse, og generell pedagogisk veiledning.

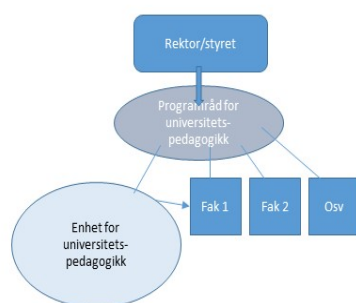
Utvalget finner det vanskelig å isolere universitetspedagogisk kvalifisering, knyttet til basisprogrammet, fra annen formalisert universitetspedagogisk kompetanseheving, så lenge det er oppdragsgivers ambisjon at begge oppgavene skal inngå i det universitetspedagogiske ansvarsområdet. I den videre fremstilling skilles det derfor ikke mellom disse ulike kjerneoppgavene.

Utvalget understreker at selv om man kan møte deler av oppdragsgivers ambisjoner ved å vurdere organiseringen av det universitetspedagogiske fagmiljøet, viser erfaringene, blant annet ved NTNU, at en omorganisering av universitetspedagogikk alene, ikke kan svare ut alle disse målsettingene.

Ulike organisatoriske modeller

Utvalget har, med utgangspunkt i mandatet diskutert fire ulike modeller for organiseringen av de universitetspedagogiske oppgavene ved UiT. I tillegg har utvalget utarbeidet en overordnet styrings- og samarbeidsmodell, som er uavhengig av hvordan man velger å plassere universitetspedagogikk i organisasjonen.

Overordnet styrings-/samarbeidsmodell uavhengig av plassering uniped

- Rektor/styret bestiller/beslutter
- Programråd/styringsgruppe for universitetspedagogikk samarbeider om å utvikle tilbud som er generisk og spesifikk faglig
 - Består av representanter fra alle fak og ledes av seksjonsleder for uni.ped
 - Ekstern representasjon og deltakerrepresentasjon
 - MÅL: utvikle, prioritere og samordne tilbud

Modellen er i hovedsak et forsøk på å svare ut det utvalget har definert som den overordnede problemstillingen i mandatet - en manglende samordning, prioritering og kommunikasjon på dette feltet i universitetsorganisasjonen. Dette er problemstillinger som ikke kan bare kan løses ved å omorganisere det universitetspedagogiske fagmiljøet, men det må også følges opp gjennom strukturer som sikrer forankring i og forplikter alle fagmiljø.

Modellen utgjør en hybrid mellom det man i mandatet angir som alternative hovedmodeller, der man enten samler eller sprer ansvaret for universitetspedagogisk utviklingsarbeid. Den bibeholder en samlet enhet for universitetspedagogikk, og introduserer samtidig et programråd for dette fagfeltet. Programrådet bør bestå av representanter fra alle fakultet og bør ledes av enhetsleder for universitetspedagogikk. Utvalget understreker at enhetsleder må ha utdannings- og forskningskompetanse universitetspedagogikk. I tillegg kan det være aktuelt å inkludere både ekstern representasjon og deltakerrepresentasjon. Målet er å prioritere, utvikle og samordne UiTs

universitetspedagogiske tilbud, i tråd med bestillinger fra universitetets ledelse, gjennom strategi og vedtatte satsningsområder.

Utvalget ser ingen mulighet for å sikre et tilbud innen universitetspedagogisk basiskompetanse som er skalérbart og ivaretar flercampusproblematikk, uten at fagmiljøene er sterkere involvert i prioritering, utvikling og implementering av det universitetspedagogiske tilbudet for egne ansatte.

Deler av erfaringene fra NTNU, og foreløpige funn fra prosjekter i SLUSEN, er i stor grad sammenfallende. Det er et ønske fra fagmiljøene at man i tillegg til et felles universitetspedagogisk miljø har en lokal forankring i de ulike fagmiljøene på dette feltet. Dette vil sikre en sterkere fagdidaktisk tilknytning, der fagmiljøene ved fakultetene utvikler kursmoduler (eventuelt i tverrfakultært samarbeid), som kan bidra til å styrke spesifikke kompetansebehov, tilknyttet eksempelvis klinikk- og laboratorieundervisning og bruk av simulering for læring av spesifikke og praktiske ferdigheter.

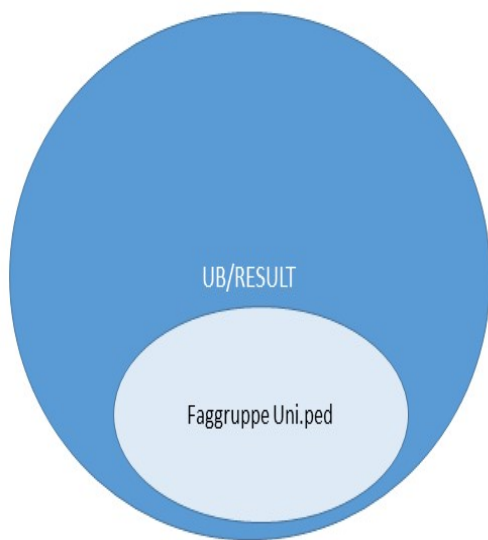
Uavhengig av hvor man velger å plassere universitetspedagogikk i universitetsorganisasjonen nødvendiggjør en slik forankring i fagmiljøene en overordnet modell som både tydeliggjør ansvarsfordelingen og formelt strukturer samhandling og det samarbeid som må finne sted. Erfaringer fra universitetene viser at selv om man ser klare fordeler ved utstakt samarbeid på et område, så blir ikke slikt samarbeid en realitet før man bygger klare krav og forventninger gjennom formelle arenaer for interaksjon.

Det ble innledningsvis vist til gjennomgangen av ledelse, organisering og styring av universitetspedagogikk som ble utført i 2018, på oppdrag fra strategisk utdanningsutvalg. Der blir det pekt på at en del av utfordringene man står overfor ikke bare har sammenheng med få ressurser og organisatoriske forhold. En vel så viktig utfordring er å bygge en kultur for at kravene til universitetspedagogisk kompetanse sees som en integrert del av den enkeltes ansettelsesforhold og dermed i større grad utgjør et ansvar for fagmiljøene. Utvalget anser programrådet som foreslått, gjennom den overordnende modellen, som en egnet arena for slik kulturbygging.

Et sentralt premiss for at denne modellen skal fungere er at det utarbeides et mandat som gir faglig forankring i hele UiT med mulighet for prioritering, utvikling og samordning av universitetspedagogiske tilbud til beste for hele UiT.

Det er enighet i utvalget om at denne modellen er et viktig premiss for at man skal kunne imøtekomme flere av de kravene som reises gjennom mandatet. Modellen kan likevel ikke isolert svare ut alle. Et programråd kan blant annet ikke imøtekomme behovet for forskningsledelse, eller ta ansvar for problematikk knyttet til rekruttering av faglige stillinger til de pedagogiske fagmiljøene.

Modell 1: Uniped som del av RESULT/UB

- Fordeler:
 - Fremstår i større grad som en fellesressurs for hele UiT
 - Større muligheter for å arbeide overordnet og strategisk med å fremme utdanningskvalitet og undervisningskvalitet på tvers av fagmiljøene
 - Mulighet for kopling mellom ped og IKT
- Ulemper:
 - Sårbart og lite fagmiljø
 - Konkurransen om fagpersoner med andre pedagogiske fagmiljø
 - Fravær av studieadministrative ressurser
 - Fravær av forsknings-/utdanningsledelse

Modellen plasserer universitetspedagogikk som en faggruppe ved Result/UB, og er identisk med dagens organisering, der Result inngår som en av tre avdelinger ved Universitetsbiblioteket. Modellens store fortrinn er at uniped i større grad kan oppfattes som en fellesressurs for hele Universitetet og med en slik organisering kan fremstå mer synlig enn om faggruppen hadde vært organisert i et vertsfakultet/-institutt. Dette kan gi større muligheter for å arbeide overordnet og strategisk med å fremme utdanningskvalitet og undervisningskvalitet på tvers av fagmiljøene, og kan forsterkes gjennom tilknytningen uniped i denne modellen har til det øvrige fagmiljøet ved Result/UB.

En av de mest primære problemstillinger knyttet til dagens organisering er at fagmiljøet er lite og sårbart, og at man ikke har maktet å rekruttere og beholde ansatte i fagstillinger. Så langt har man også i liten grad lyktes med å integrere den universitetspedagogiske faggruppen med IKT-miljøet ved

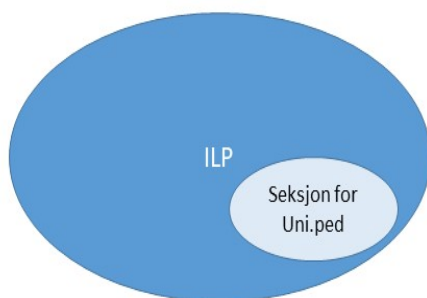
Result, og det øvrige UB, der primærfokus er praktisk rettet tjenesteyting, infrastruktur for forskning og undervisning og produksjon av læringskilder.

Det er ingen entydig forklaring på dette. Fagmiljøet er lite selv i nasjonal sammenheng, og det er følgelig få kompetente fagpersoner som søker utlyste stillinger. I lys av mengden oppgaver som skal løses, kan dette gjøre det vanskelig å finne nok rom for forskning. En annen grunn kan være at man, som en del av Result og UB har for lite forskningsfokus i organisasjonen, eller rommet som omgir det universitetspedagogiske fagmiljøet. Dette kan sammen med at forskningsfriheten utfordres av krav utenfra rettet mot et miljø de fleste forbinder med ren tjenesteproduksjon, bidra til å hemme forskningsfriheten i det pedagogiske fagmiljøet.

En ytterligere utfordring er at man både på forskningsstøtte og studieadministrasjon har for liten kompetanse og ressurser i denne organisasjonen. Dette rammer både fast ansatte i vitenskapelige stillinger, og stipendiater på fagfeltet, og gjør det vanskelig å bygge et solid fagmiljø internt. Bemanningssituasjonen, slik den er i dag, gjør at man i mindre grad makter å møte økte krav og ambisjoner, både fra fagmiljøene, Universitetets ledelse, og de som fremkommer som nasjonale føringer.

Det er ikke enighet i utvalget om det er en vesentlig grad av faglig overlapping mellom det universitetspedagogiske- og andre pedagogiske fagmiljø ved UiT. Et siktemål ved UiT er jo å bygge opp og forsterke den pedagogiske kompetansen som et grunnelement i hele organisasjonen. Fra et slikt synspunkt er pedagogisk overlapp ønskelig. Det er likevel klart at det finnes elementer av faglig overlapp i miljøene med hensyn til forskningsfokus.

Modell 2: Uniped som del av ILP

- Fordeler:
 - Uniped vil inngå i et større og mer robust pedagogisk forskningsmiljø
 - Mindre grad av konkurranse om sentrale fagpersoner
 - Vil inngå i en linje med forskning som fokus og økte studieadministrative ressurser
- Ulemper:
 - Mindre synlig og tilgjengelig for de øvrige fagmiljøene/fakultet ved UiT
 - For lite fokus på pedagogiske problemstillinger innenfor realfag og andre profesjonsutdanninger enn lærerutdanningen
 - Mister direkte kopling til IKT-ressurser

Denne modellen plasserer universitetspedagogisk faggruppe som en egen seksjon ved Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP) ved HSL-fakultetet.

En av fordelene med denne modellen er at man samler det pedagogiske forskningsmiljøet ved UiT, både gjennom at det universitetspedagogiske fagmiljøet blir en del av et større fagmiljø, samtidig som disiplinfaget pedagogikk, med sin forskningskultur, får større tyngde overfor en lærerutdanning med større innslag av profesjonskultur. Selv om dette ikke bør være den avgjørende begrunnelsen for å eventuelt plassere det universitetspedagogiske fagmiljøet ved ILP, er det en mulig synergieffekt som vil være positiv, ikke bare innad i det pedagogiske forskningsmiljøet, men også for kvaliteten og bredden i det universitetspedagogiske tilbudet. Gjennom en større bredde i forskningsfeltet, og en tettere relasjon til disiplinfaget pedagogikk, kan man på sikt bygge et mer robust fagmiljø.

En annen styrke ved denne modellen er at det universitetspedagogiske fagmiljøet inkluderes i en faglig linje, og får del i en mer profesjonell studie- og forskningsadministrasjon, noe som mangler ved dagens organisering. Dette er også en faktor som kan bidra til at stipendiater ved fagfeltet ønsker å arbeide videre med universitetspedagogiske problemstillinger etter fullført doktorgrad.

Det fremste ankepunktet ved denne modellen er at universitetspedagogikk, som en enhet ved ILP/HSL-fakultet, ikke oppfattes som en ressurs for hele UiT, og kan bli mindre synlig og tilgjengelig for fagmiljø ved andre fakultet. Det er heller ingen tradisjon, eller mandat, for at det pedagogiske fagmiljøet ved HSL-fakultetet er sterkt involvert i utvikling av undervisnings- og utdanningskvalitet ved UiT for øvrig. Dette er instituttet heller ikke rigget for per i dag. Flere i utvalget påpeker også at en integrering ved et vertsfakultet/-institutt vil medføre en slagside når det gjelder fokus og støtte til fagmiljø ved dette fakultetet/instituttet, på bekostning av behov og forventninger ved andre fagmiljø.

De ansatte ved universitetspedagogisk faggruppe ser også utfordringer ved en integrering med ILP. Dette er det flere årsaker til, og noe av dette sammenfaller med det som allerede er kommentert overfor. I tillegg frykter man at en liten faggruppe, på et stort institutt med en betydelig profesjonsutdanning, vil bli nedprioritert, og samtidig få for lang veg til beslutningsnivået. Dette siste fremholdes også, til en viss grad som relevante innvendinger mot dagens organisering.

Premissene for å lykkes med en organisering etter denne modellen, eller den følgende modell 3 er at vertsfakultetet ivaretar sin rolle, relatert til de øvrige fakultetene, på en ansvarlig måte, og at den teknologiske, administrative og forskningsmessige støtten styrkes. Her forutsettes det at dekan/prodekan arbeider strategisk for at enheten for universitetspedagogikk er synlig og forankret i hele organisasjonen. Universitetspedagogikk må også sidestilles med andre seksjoner ved vertsfakultetet, men må samtidig ha øremerkede midler til sin virksomhet, slik at dette fagmiljøet ikke blir en salderingspost i forhold til vertsfakultetets øvrige faglige virksomhet.

I tillegg fremholdes det at man mister muligheten til å få etablert en tettere interaksjon mellom fagmiljøet for universitetspedagogikk og IKT-miljøet ved Result. Dette er, som tidligere nevnt, noe man ikke har lyktes med siden etableringen av Result, og deler av utvalget har derfor liten tiltro til at dette er noe man kan lykkes med uten andre grep enn å beholde dagens organisering.

Modell 3: Uniped som del av Helsefak

- Fordeler:
 - Bidrar til at fagmiljøet blir større og mer robust
 - Tilfører flere/mer tverrfaglige tilnærminger
- Ulemper:
 - Mindre synlig og tilgjengelig for de øvrige fagmiljøene/fakultet ved UiT
 - For lite fokus på pedagogiske problemstillinger innenfor andre fagområder enn helseutdanningene
 - Mister direkte kopling til IKT-ressurser

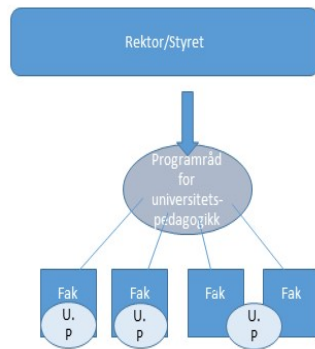
Modellen integrerer dagens universitetspedagogiske fagmiljø med dagens Senter for helsefaglig pedagogisk utvikling (HelPed)/Helsefak.

Fordelen med denne modellen er at man, i likhet med modell 2, kan etablere et større og mer robust fagmiljø. Denne organiseringen vil også tilføre en større grad av profesjonalitet med hensyn til studieadministrasjon og administrativ forskningsstøtte, selv om det bør nevnes at HelPed ikke har disse ressursene som en del av sentret, men kjøper dem fra fagmiljø på instituttnivå.

Til forskjell for modell 2 vil denne modellen også bidra til at man tilfører andre faglige tilnærminger og en annen fagdidaktisk profil til det universitetspedagogiske fagmiljøet. En uttalt ønske, som er fremkommet gjennom prosjekter i SLUSEN er at man ønsker større innslag fra andre fagområder i det universitetspedagogiske utviklingsarbeidet, som tradisjonelt har hatt en sterkere kopling mot samfunnsvitenskapelige disipliner.

Samtidig er dette også en stor svakhet med modellen. HelPed arbeider for å styrke kvalitet i utdanning og profesjonalisering av undervisningsrollen med helsefaglig profil. Dette er en styrke for de helsevitenskapelige utdanningene ved UiT, men denne spissingen, innrettet for å møte behovene til profesjonsutdanninger og disiplinfag ved Helsefak, vil i mindre grad kunne benyttes interfakultært for å styrke et universitetspedagogisk fagmiljø for hele UiT.

Modell 4: Spredning av uniped (U.P): seksjon ved hvert fakultet/samarbeid fakultet

- Fordeler:
 - Sikrer universitetspedagogisk kompetanse ved alle fagmiljø
 - Forplikter fakultetene i større grad
 - Muliggjør rendyrking av fagspesifikke behov
- Ulemper:
 - Fragmenterer fagmiljøet og skaper sårbar struktur
 - Svekker nødvendig basis i forskning
 - Mangler faglig kraftsenter for arbeid med utdanningskvalitet

Denne modellen åpner for at den universitetsspedagogiske kompetansen spres ut til fakultetene, uten at den samles i en enhet. Her kan man både se for seg at alle fakultet har egne universitetspedagogiske ressurser, eller at flere fakultet inngår avtaler om å dele slike. Modellen inkluderer også et eget programråd for universitetspedagogikk som kan bidra til å kvalitetssikre tilbudet som helhet.

Fordelen med denne modellen er at man sikrer universitetspedagogiske ressurser til alle fakultetene, som får et større ansvar for universitetspedagogisk utvikling, og mulighet til å tilpasse et universitetspedagogisk tilbud til behov og ambisjoner i sine egne fagmiljø.

Samtidig er dette en modell som ikke reduserer sårbarheten i forhold til dagens organisering. Fagmiljøet fragmenteres, og man svekker forankringen av det universitetspedagogiske tilbudet i relevant forskning og integreringen av et bredt pedagogisk/teoretisk perspektiv på denne virksomheten.

Et annet element som taler mot en rendyrking av denne modellen for organisering, er at man ikke etablerer en klar ledelses- og styringslinje for universitetspedagogiske oppgaver, eller sikrer institusjonen representasjon i nasjonale- og internasjonale nettverk innen feltet. Dette kan på sikt både redusere interessen for fagfeltet og kvaliteten på det tilbudet som gis.

Avsluttende drøfting og anbefalinger

Gjennomgangen av de fire modellene viser at ingen av dem alene kan svare ut alle elementene som inngår i kravspesifikasjonen man har skissert for en fremtidig organisering. Disse problemstillingene kan heller ikke fullt ut imøtekommes ved å introdusere den overordnede modellen for styring og samarbeid. Det har ikke vært utvalgets intensjon at noen av de fire modellen skal kunne realiseres i en rendyrket form. Tidsrammene for oppdraget gjør imidlertid at man hverken kan raffinere modellene, eller peke på konkrete måter å binde sammen positive trekk til en foretrukket modell.

Medlemmene i utvalget er imidlertid helt samstemte på at den overordnede modellen er nødvendig, uansett fremtidig plassering av det universitetspedagogiske fagmiljøet. I tillegg er utvalget enstemmig når det gjelder å fastslå at to av modellene ikke møter de prinsipper/kriterier man har definert som sentrale for en fremtidig organisering.

I innspillene fra utvalget er det en klar preferanse for å beholde det universitetspedagogiske fagmiljøet samlet i en enhet. UiT er for lite til at man kan sikre et likeverdig tilbud for alle fakultet, gjennom spredning av et miljø som per i dag har for liten bemanning og problemer med å rekruttere kvalifiserte fagpersoner. Dette utelukker modell 4.

Utvalget har også enstemmig forkastet modell 3, som beskriver en samlokalisering av Uniped og Helped. Det kan sikkert ønskelig med et enda tettere samarbeid, men Helped har ikke et sterkt tverrfaglig fokus for sin forskning og virksomhet, utenfor de helsefaglige utdanningene. Modellen har følgelig mange av de samme svakhetene som modell 2, med hensyn til det universitetspedagogiske fagmiljøet synlighet og tilgjengelighet for andre fakultet enn vertsfakultetet, men kan ikke i samme grad som modell 2 tilføre bredde i universitetspedagogikken som forskningsdisiplin.

Utvalget er delt når det gjelder hvilken av de to gjenstående modellene som best lar seg integrere med den overordnede modellen. Det skyldes ikke en grunnleggende uenighet i utvalget når det gjelder modellenes styrke og svakheter, men kan relateres til at man har vektet deler av argumentasjonen noe ulikt.

Flertallet, bestående av Iversen, Korsnes og Vederhus, ønsker en kombinasjon av den overordnede modellen med en fortsatt organisering på UB/Result. Her har man vektlagt at universitetspedagogikk ikke bør knyttes for sterkt opp mot et fakultet, men ha en organisering som synliggjør fagmiljøet som en fellesressurs for hele UiT. Flertallet legger også stor vekt på koplingen til IKT-miljøet ved Result, og ønsker fortsatt fokus på å få til en sterkere integrasjon og samarbeid på tvers av faggruppene.

Et mindretall, bestående av Hestbek og Solberg, går inn for en kombinasjon av den overordnede modellen med en organisering på HSL-fak/ILP. Her har man vektlagt et prinsipp om at faglig virksomhet skal være forankret i en faglig struktur. Mindretallet understreker særlig det problematiske ved å utvikle en forskningskultur under fravær av et forskningsdekanat og strategisk forskningsledelse. Mindretallet har også mindre tiltro til at det lar seg gjøre å integrere det universitetspedagogiske fagmiljøet med IKT-miljøet på Result, eller at dette er betinget av samlokalisering og felles organisering.

For den videre prosess anbefaler samtlige av utvalgets medlemmer at rapporten inngår i en bred høring ved Universitetet. Dette har betydning både for å sikre at man har adressert de viktigste utfordringene med hensyn til fremtidig organisering, men også for å sikre at alle berørte parter får mulighet til å påvirke den endelige beslutningen. Dette gjelder ikke bare spørsmålet som er knyttet til hvor i organisasjonen man skal plassere det universitetspedagogiske fagmiljøet, men det er også vesentlig å avklare forholdet mellom de ulike nivåene, som blant annet berører forholdet mellom bibliotek-/fakultetsstyre hvis man etablerer et programråd for universitetspedagogikk som skal ha et mandat fra nivå 1, slik man foreslår i den overordnede modellen.

Utvalget understreker også behovet for at fagmiljøene i sterkere grad er involvert og har et eierforhold/ansvar for utviklingen av universitetspedagogisk kompetanse for egne ansatte. Dette forsterker behovet for medvirkning i beslutningsprosessen.

Referanser

1. Stortingsmelding 16 (2016-2017) – Kultur for kvalitet i høyere utdanning
<https://www.regjeringen.no/contentassets/aee30e4b7d3241d5bd89db69fe38f7ba/no/pdfs/stm201620170016000dddpdfs.pdf>
2. Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (Studietilsynsforskriften)
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-02-07-137>
3. Forskrift om endring i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-09-12-1322>
4. Drivkraft i nord – Strategi for UiT mot 2022
https://uit.no/Content/557487/cache=20181201101353/Drivkraft%20i%20nord_omslag_A3_web.pdf
5. Ledelse, organisering og styring av universitetspedagogikk ved UiT i perioden 2008-2018 – Erfaringer og utfordringer – Rapport til strategisk utdanningsutvalg som oppfølging av universitetsstyresak S 26/17 (ephorte 2016/3151)
6. Meritteringsprosjektet ved UiT (ephorte2016/3151)

